

IFLA EUROPE
INTERNATIONAL FEDERATION
OF LANDSCAPE ARCHITECTS

PIIRIDETA MAASTIKUD

Viimastel aastatel on inimkond seisnud silmitsi kõigi aegade suurima rahvasterändega, mille käigus miljonid inimesed üle kogu maailma on pidanud oma kodudest lahkuma. Sagenenud on konfliktid ja suurenenud majanduslik ebavõrdsus, mis on pannud rahvusriigid ja eelkõige Euroopa Liidu seisma silmitsi suurte väljakutsetega. Meie leiame, et maastikul on multikultuurses maailmas kanda keskne roll ning just läbi maastiku on võimalik ellu rakendada piiriülest poliitikat, mis kindlustab riikidevahelised suhted ja võimaldab kõigil saada osa tasakaalustatud jätkusuutlikust arengust.

Allakirjutanud on 34 Rahvusvahelise Maastikuarhitektide Föderatsiooni Euroopa regiooni (IFLA Europe) rahvuslike ühenduste esindajad, kes on Piirideta Maastiku resolutsiooni läbi töötanud oma organisatsiooni 2017. aasta peaassambleel Bukarestis ja soovivad panustada nende probleemide ennetusse ja lahendamisesse.

Sellest tulenevalt esitame järgneva seisukoha:

ME USUME,

Et maastikud on kumulatiivsed – et läbi sajandite on inimtegevus põiminud omavahel kokku keeruka sündmuste mustrit, mis inspireerib mitmekesise sotsiaalse ruumiidentiteedi teket;

Et maastikud peegeldavad meie identiteeti ja on meie loodusliku ja kultuurilise pärandi elavad edasikandjad. Maastikud on keskse tähtsusega inimeste elukvaliteedi kujunemisel;

Et inimeste migratsiooniga seotud ajaloolised tõekspidamised, mis on olnud riikide ja rahvuste identiteediloome aluseks, on globaliseerivas maailmas sattunud löögi alla;

Et maastik on piiritu ökoloogiline kontiinum, mis säilitab meie planeedi looduslikku mitmekesisust ja elurikkust;

Et piirialade kultuurirohkusele ei sea väljakutseid mitte rahvuste lisandumine, vaid nendevaheliste suhete paljusus ja mitmekesisus;

Et ettevaatlik hooldus hoiab ära looduse hävimist ja suurendab toidutootmise stabiilsust, mis omakorda aitab konflikte ennetada ja seeläbi migratsiooni kontrolli all hoida;

Et maastike kujundamine holistiliste terviklahendustena aitab luua kvaliteetset ruumi, mis suudab võidelda kliimamuutuste tagajärgedega paremini kui miski muu.

ME UTSITAME,

Euroopa Nõukogu, Euroopa Liitu, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Pagulaste Ülemvolinikku (UNHCR) ja kõiki IFLA Europe liikmesriike arvestama oma otsuste tegemisel maastike ja nende kujundamisega ning kasutama sealjuurest holistilist lähenemist, mis võtaks arvesse poliitika- ja piirideülest ökoloogilist terviklikkust, majanduslikku arengut ning sotsiaalset õiglust järgnevalt:

Pühenduma sellele, et rahvusele tuginev identiteet asenduks Euroopa identiteediga, mis põhineb mitmekesisusel ja paljususel ning hoiab ära sotsiaalse kihistumise. Maastik oma kultuuri ja ajaloo on osa meie paikade tajumise võimest ning seega on oluline säilitada selle iseloomulikud omadused, et hoida ära juurtetust ja pakkuda võimalust ühiseks jätkusuutlikuks tulevikuks.

Veenduma selles, et planeerimine ja projekteerimine oleksid sidusad ja tegeleksid maastike kaitse, hoolduse ja planeerimisega dünaamiliselt ning võtaksid tarvitusele meetmed, läbi mille migrandid ja pagulased kaasatakse maastike planeerimise ja arendamise protsessi.

Panema paika ühised eesmärgid, et liikmesriigid saaksid lähtuda ühtsest maastike hoolduse süsteemist, mis ei tegele mitte üksikprobleemidega, vaid võtab arvesse maastike mitmekesiseid mõõtmeid, saavutamaks harmooniline tasakaal sotsiaalsete, majanduslike ja ökoloogiliste vajaduste vahel.

Aitama liikmesriike ja kogukondi piiriüleste projektide elluviimisel, mis ühendaksid erinevaid maa-alasid ning julgustaksid kohalikke ja piirkondlikke juhtorganeid välja töötama ühiseid maastike arendamise tegevuskavasid.

Edendama maastikega seotud teabe levikut, et võidelda maastike arengulise ja kujundusliku allakäigu vastu, mille toob sageli endaga kaasa tänapäevane inimasustus ja rändesurve. Meie teadmised, oskused ja kogemus koostöös teiste ekspertide ja otsustajatega võimaldab ühildada maastiku kujundamise ja arendusega seotud teaduse, teadmised ja praktilise kogemuse, et anda nõu ametkondadele, valitsusvälistele organisatsioonidele ja teistele esindajatele.

Järgnevalt on ära toodud teised antud teemaga seotud Euroopa ja rahvusvahelised dokumendid:

- *ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioon* (1948)
- *Pagulasseisundi konventsioon* (1951)
- *Euroopa inimõiguste konventsioon*, Euroopa Nõukogu (1950)
- *Pagulasseisundi protokoll* (1967)
- *Euroopa kohaliku omavalitsuse harta*, Euroopa Nõukogu (1985)
- *Euroopa sotsiaalharta*, Euroopa Nõukogu (1996)
- *Euroopa maastikukonventsioon*, Euroopa Nõukogu (2000)
- *Territoriaalne agenda 2020*, Euroopa Liit (2011)
- *Keskkonnategevusprogramm 2020*, Euroopa Liit (2013)
- *Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee soovitus liikmesriikidele CM/Rec(2015)8 liikmesriikidele Euroopa maastikukonventsiooni Artikli 9 Piiriüleste maastikke rakendamiseks*, Euroopa Nõukogu (2015)

Allakirjutanud

Austria (OGLA) delegaat, Karl Grimm
Belgia (ABAJP/BVTL) delegaat, Herman van den Bossche
Horvaatia (HDKA) delegaat, Darija Perkovic
Tšehhi Vabariigi (CZLA) delegaat, Eva Jenikova
Taani (DL) delegaat, Jeremy Dennis
Eesti (ELAU) delegaat, Teele Nigola
Soome (MARK) delegaat, Anna Levonmaa
Prantsusmaa (FFP) delegaat, Karin Helms
Saksamaa (BDLA) delegaat, Fritz Auweck
Kreeka (PHALA) delegaat/president Katerina Gkoltsiou
Ungari (HALA) delegaat, Anna Eplenyi
Islandi (FILA) delegaat, Thorhildur Thorhallsdottir
Iirimaa (ILI) delegaat/president Peter Hutchinson
Iisraeli (ISALA) delegaat/president, Izy Blank
Itaalia (AIAPP) delegaat, Uta Zorzi
Läti (LAAB) delegaat, Indra Purs
Leedu (LALA) delegaat, Gintaras Stauskis
Hollandi (NVTL) delegaat, Gertjan Jobse
Norra (NLA) delegaat, Yngvar Hegrenes
Poola (SAK) delegaat, Urszula Forczek-Brataniec
Portugali (APAP) delegaat, Margarida Cancela d'Abreu
Rumeenia (ASOP) delegaat, Ioana Tudora
Slovakkia (SAS) delegaat, Stefan Lancaric
Sloveenia (DKAS) delegaat, Urban Svegl
Hispaania (AEP) delegaat, Ana Luengo
Rootsi (SA) delegaat Johan Folkesson
Šveitsi (BSLA) delegaat, Christian Tschumi
Türgi (CTLA) delegaat, Aysegul Oruackaptan
Ühendkuningriigi (LI) delegaat, Ian Phillips

IFLA Europe juhtnõukogu president, Tony Williams

IFLA Europe juhtnõukogu peasekretär, Urszula Forczek-Brataniec

IFLA Europe juhtnõukogu laekur, Marc Claramunt

IFLA Europe juhtnõukogu kommunikatsiooni asepresident Laure Aubert

IFLA Europe juhtnõukogu hariduse asepresident, Emilia Weckman

IFLA Europe juhtnõukogu professionaalse erialapraktika asepresident, Hermann Georg
Gunnlaugsson